

JU CENTAR ZA KULTURU PRIJESTONICE CETINJE

PROGRAM RADA I FINSNSIJSKI PLAN ZA 2024. GODINU

SADRŽAJ

UVOD	3
DJELATNOST CENTRA ZA KULTURU	3
SJEDIŠTE I INFRASTRUKTURA CENTRA	3
KULTURNO-UMJETNIČKI PROGRAM	4
PRATEĆA DJELATNOST CENTRA	9
REZIME	9
FINANSIJSKI PLAN	11

UVOD

Centar za kulturu Prijestonice Cetinje, osnovan je 22.12.2022.godine, kao radna organizacija od javnog interesa u oblasti kulture. Osnivač je Opština Cetinje. Savjet Centra za kulturu Prijestonice Cetinje imenovan je 27.02.2023.godine, VD direktor centra imenovan je 02.06.2023 godine. Rešenje o registraciji Centra za kulturu Prijestonice Cetinje od CRPS-a donešeno je 29.06.2023.godine. CZK na osnovu odluke o osnivanju posluje kao javna ustanova tj. JU Centar za kulturu. Direktor Centra, nakon sprovedenog javnog konkursa, imenovan je od strane Savjeta CZK-a, 28.09.2023.godine

DJELATNOST CENTRA ZA KULTURU

JU Centar za kulturu Prijestonice Cetinje je institucija kulture koja će se baviti sledećim djelatnostima:

1. Produkcija, organizacija i izvođenje programa iz svih oblasti kulturno-umjetničkog stvaralaštva (pozorišne djelatnosti, muzičko-scenske, filmske umjetnosti i drugih audiovizuelnih djelatnosti, kao i likovnog stvaralaštva);
2. izdavačka djelatnost, izdavanje publikacija, knjiga, stručne literature, kataloga kao i drugih publikacija iz oblasti kulture;
3. organizacija kulturno-umjetničkih manifestacija i festivala;
4. unapređenje amaterskog kulturno-umjetničkog stvaralaštva;
5. saradnja sa drugim ustanovama kulture;
6. saradnja sa nezavisnim institucijama kulture, nevladinim organizacijama i udruženjima iz oblasti kulture;
7. Dopunske djelatnosti i druge poslove koje Osnivač stavi u nadležnost Centru.

Ostvarivanjem navedenih djelatnosti Centar doprinosi stvaranju kvalitetnije kulturne klime, obezbjeđivanju uslova, kako za rad i stvaralaštvo, tako i podizanju svijesti o značaju njegovanja i građenja oblasti kulture kako na lokalnom tako i na državnom nivou.

SJEDIŠTE I INFRASTRUKTURA CZK-a

Sjedište Centaru za kulturu Prijestonice Cetinje nalazi se na Dvorskom trgu br.1. U zgradi nekadašnje Galerije savremene umjetnosti "Atelje Dado". Zgrada je sagrađena 1900. godine i u vlasništvu je Prijestonice Cetinje. Ona je od strane Skupštine Prijestonice Cetinje, na osnovu ugovora, poslednji put potpisanog 2018. godine, bila ustupljena na korištenje Narodnom muzeju Crne Gore. Nakon isteka ugovora o ustupanju na korištenje Prijestonica Cetinje je odlučila da osnuje Centar za kulturu Prijestonice Cetinje. Odluku o osnivanju Centra donijela je Skupština grada 22.12.2022.godine. Nakon adaptacije i uređenja prostora za potrebe Centra, isti je smješten u ovaj prostor tokom septembra 2023.godine nakon čega se održalo i zvanično otvaranje CZK-a 26.09.2023. godine

Osnivač je osim ovog prostora, Centru za kulturu dao na raspolaganje i Ljetnju pozornicu, (sa oko 1300 mjesta), za izvođenje kulturno-umjetničkih programa.

Prostor u Parku 13.jul, (nekadasnji bunar) za održavanje dječijih i muzičkih programa, kao i pjesničko-poetskih večeri i promocija.

Za održavanje programa na otvorenom potrebna je tehnička oprema za ljetnu scenu kao i demontažna bina sa gledalištem za programe na drugim lokacijama po gradu. Osim toga CZK će u 2024.godini uputiti dopis Prijestonici Cetinje za ustupanje i adaptaciju prostora nekadašnjeg bioskopa na Rijeci Crnojevića u cilju preuzimanja prostora za organizovanje određenih programa i u tom dijelu opštine.

U 2024. godini, planirana je preko Prijestonice i nabavka ozvučenja i potrebnih audio-vizuelnih pomagala, koja bi zadovoljavala tehničke potrebe za održavanje programa u prostoru galerije Centra. Pored toga CZK u 2024.godini planira izradu sajta Centra za kulturu Prijestonice.

KULTURNO-UMJETNIČKI PROGRAM

Centar za kulturu Prijestonice Cetinje ima za cilj da glavni reprerzent i simbol kulture u svojoj lokalnoj zajednici. Sa tim u vezi CZK je već od osnivanja započeo misiju afirmacije lokalnih umjetnika i amatera koji se bave kulturno-umjetničkim stvaralaštvom. Pored toga CZK ima cilj da bude prepoznat i na geokulturnoj mapi Crne Gore i regiona, kao ozbiljan organizator mnogih, prestižnih festivala, manifestacija i programa iz oblasti kulture. Tako da 2024.godine ima u planu da na konkursima "Kreativne Evrope" konkuriše sa dva velika projekta:

- Prvo će konkurisati sa projektom klasične muzike u izvođenju jednog od najvećih simfonijskih orkestara koji je ikad sastavljen kod nas, a činili bi ga muzičari iz četiri zemlje regiona i to Crna Gora, Sjeverna Makedonija, Albanija i Bosna i Hercegovina, kao i jedna članica EU u ovom slučaju Italija - oblast Toskane.
- Drugi projekat je veliki internacionalni festival pod nazivom „Old Royal Capital - festival kulture“.

Apliciraćemo početkom godine, kad su rokovi na konkursima „Kreativne Evrope“ - sa prvim projektom u martu, a sa drugim bi trebalo u aprilu, ako stignemo da na kvalitetan način pripremimo kompletan drugi projekat za taj period, ako ne, sačekaćemo naredni rok.

Kada je u pitanju prvi projekat, riječ o jednom velikom koncertu simfonijskog orkestra sastavljenog od preko 100 muzičara, koji bi izvodili pet kompozicija sa prepoznatljivim crnogorskim muzičkim motivima, kao i glavni koncert gdje bi se izvela jedna kompozicija našeg poznatog kompozitora Aleksandra Perunovića. I sve to pod dirigentskom palicom Ive Marcano, koja je prva žena u istoriji Crne Gore sa Cetinja, koja diriguje orkestrom. Cilj ovog projekta, osim uspostavljanja dobrih odnosa i saradnje jeste i razmjena iskustava na polju klasične muzike sa zemljama učesnicama projekta. Pored toga cilj je i približavanje klasične muzike mlađoj publici, a samim tim i povećanje broja publike te vrste umjetnosti. Projekat bi se osim na

Cetinju, gdje bi se i pripremao, održao i u ostalim zemljama učesnicama projekta, u istom obimu i sa istim ciljem.

Što se tiče drugog projekta, internacionalni festival „Old Royal Capital - festival kulture“ održavao bi se većim dijelom u ljetnjem periodu na otvorenom. Festival bi činila, takoreći, tri festivala. Jedan pozorišni takmičarski festival sa predstavama sa govornog područja bliskih jezika. A svake godine bi se na festivalu izvela i jedna internacionalna predstava nekog od svjetski poznatih pozorišta. Te predstave bi bile revijalnog tipa. Zatim, dio krovnog festivala bio bi i filmski festival koji bi išao u dvije faze. U zimskom periodu bi to bilo takmičenje u pisanju scenarija za kratki igrani ili dokumentarni film motivisan Cetinjem. A drugi dio filmskog festivala bi se organizovao tokom ljeta i sadržao bi četiri do pet kategorija, kojima bi uslov bio da su žene jedne od glavnih nosilaca filma. Bilo da su scenaristkinje, rediteljke, producentkinje ili glavne glumice filma. Treći festival, koji bi se održavao u sklopu krovnog festivala kulture bio bi, internacionalni takmičarski festival klasične muzike na kojem bi se takmičile kompozicije mladih internacionalnih i domaćih kompozitora.

Osim toga, „Old Royal Capital - festival kulture“ imao bi i likovnu koloniju sastavljenu od mladih evropskih i domaćih stvaralaca koji bi boraveći na Cetinju imali za cilj da djela, inspirisana gradom i stvorena tokom kolonije, budu ostavljena gradu tj. Centru za kulturu Prijestonice.

Tokom trajanja krovnog festivala bile organizovane i promocije knjiga, poetske večeri, kao i razni razgovori, debate i okrugli stolovi na temu kulture i umjetnosti.

Ukoliko bi „Kreativna Evropa“ podržala jedan ovakav festival, izvjesno je da bi to bio ogroman značaj, ne samo za grad, već i za državu u cjelini. Veliki uspjeh bi se postigao samim pokretanjem jednog ovako velikog internacionalnog festivala, a da ne govorimo tek kasnije održavanjem i iz godine u godinu podizanjem nivoa istog. Cetinje i država Crna Gora bi se već u startu pozicionirali u red evropskih i svjetskih gradova kulture u kojima se održavaju slični festivali. I zbog tog državnog značaja, osim podrške EU i Prijestonice Cetinje, nadamo se i podršci i Ministarstva kulture i medija.

Dio cilja CZK-a je već ostvaren i u 2023. godini, za jako kratko vrijeme postojanja tj. za nepunih pola godine. Što se vidi u "Izveštaju o radu CZK-a za 2023. godinu" u kojem je prezentovano sve što se radilo u tom periodu. Izveštaj ukazuje na to da je CZK Prijestonice, kao novoosnovana institucija kulture, već sa prvim programom pred kraj ljeta, prepoznat ne samo lokalno već i državno kao institucija koja će biti jedan od značajnih nosilaca kulturnog života u Crnoj Gori.

Cilj izlagačke djelatnosti usmjerena je, prije svega, na lokalne stvaraoce posebno djecu i mlade. Pored toga, CZK promovisaće i naše starije poznate likovne stvaraoce, kao i internacionalno priznate umjetnike. CZK će prezentovati i najrazličitije forme umjetničkog stvaralaštva. Kao i autore koji svojim radom i djelom prave iskorak u tumačenju savremene umjetnosti, kako na domaćoj, tako i na inostranoj likovnoj sceni.

Plan je da se u 2024. godini u galeriji organizuju izlagačke, vaspitno-obrazovne i edukativne djelatnosti. A sve umjetničke postavke, kao i u 2023.godini biće praćene kataloškim publikacijama kao i plakatima za izložbe, koji će se arhivirati na poseban način.

U 2024. godini plan je da se u saradnji sa obrazovnim ustanovama grada, realizuje više vaspitno-obrazovnih radionica. Pored ilustracije praktične dimenzije, koju podrazumijeva stvaralački proces, ovdje će biti riječi i o odabranim "insertima" iz istorije umjetnosti, sa posebnim akcentom na likovnu umjetnost i kulturno-istorijsku baštinu grada i države.

CZK će se u 2024.godini ozbiljnije i posvećenije baviti i izdavačkom djelatnošću publikacija koje su vezane za istoriju kulture i grada uopšte.

CZK će ove godine započeti i pozorišni program na otvorenom, kao proizvodnju svojih prvih koprodukcijskih predstava. Što se tiče filmskog programa organizovaće se filmske tematske večeri.

- PROGRAM GALERIJE CENTRA

Kad je galerija Centra u pitanju i likovno stvaralaštvo, najavljeni fokus CZK-a u programu rada usvojenom od strane skupštine za 2023.godinu, bila je afirmacija lokalnih stvaralaca, kako mladih i djece, tako i svih drugih lokalnih umjetnika i stvaralaca bilo da su amateri ili profesionalci. Afirmisanje lokalnih stvaralaca je bitan segment u podsticaju za dalji razvoj ne samo lično stvaralaca, već itekako i podsticaj za razvoj kulture na lokalnom nivou. U skladu sa tim CZK je iz dva navrata u oktobru i novembru 2023. objavio Javni poziv mladim i neafirmisanim likovnim stvaraocima, kao i svim zainteresovanim likovnim umjetnicima sa Cetinja, da se jave kako bi im se, nakon odabira od strane komisije Centra, napravila izložba. Čime bi se omogućila afirmacija mladih umjetnika koji se profesionalno bave likovnim stvaralaštvom, a ujedno kako bi se podržali i amaterski lokalni stvaraoci koji imaju potencijala da se razvijaju. Javni poziv je imao ozbiljan efekat i bio veoma uspješan. Nakon zatvaranja Javnog poziva CZK je imao 25 prijavljenih mladih kandidata. Nakon toga, novoformirana petočlana komisija CZK-a pristupila je odabiru kandidata. I već u decembru 2023.godine postavljena je prva samostalna izložba jednog od kandidata. Tokom cijele 2024.godini nastaviće se postavljanje izložbi na osnovu Javnog poziva iz 2023.godine, a zbog velikog broja prijavljenih dio izložbi će se sigurno prenijeti i u 2025.godinu.

Pored organizovanja izložbi na osnovu Javnog poziva za neafirmisane lokalne likovne stvaraoce, koje će se dešavati već od januara pa sve do kraja godine. CZK ima u planu i nekoliko izložbi domaćih već poznatih i priznatih likovnih stvaralaca:

- Pa ćemo već krajem marta imati posthumno organizovanu izložbu našeg sugrađanina i poznatog crnogorskog slikara Dejana Mirkovića;
- U aprilu u saradnji FLUID – dizajn forumom imamo grupnu izložbu dizajnera;
- U maju mjesecu veliku samostalnu izložbu našeg sugrađanina, regionalno i evropski poznatog scenografa Mija Adžića;

- U period kraj maja – jun organizovaće se grupna izložba učenika Srednje likovne škole " Petar Lubarda".
- U junu izložba takođe našeg sugrađanina i poznatog crnogorskog slikara naivca Predraga Gazivode;
- U septembru izložba crnogorskog slikara Zorana Lazarevića.
- Početkom oktobra izložba poznatog crnogorskog vajara Krsta Andrijaševića;
- Tokom ostatka godine biće nastavak organizovanja izložbi na osnovu Javnog poziva iz 2023.godine.

- **POZORIŠNI PROGRAM**

S obzirom na to da CZK nije uspio da dobije adekvatan prostor u kojem bi se mogao izvoditi pozorišni program tokom jesenjeg i zimskog perioda sav svoj program iz te oblasti fokusiraće na kasni prolječni i ljetni period, tj u mjesecima u kojima se taj program može izvoditi na otvorenom prostoru. Pa je s tim u vezi uspostavljena saradnja sa NVU Arlekin, koji se bavi programima za djecu i mlade sa kojim će CZK uraditi i svoju prvu koprodukcijisku edukativnu predstavu za djecu i mlade pod nazivom "Misli zeleno". Predstava je edukativnog i interaktivnog karaktera na temu ekologije i zaštite životne sredine. Tim projektom CZK započinje pozorišni program za djecu i mlade predviđenu prošlogodišnjim programom rada ("Scena za djecu i mlade Prijestonice"), a koji nije bilo moguće realizovati iz pomenutih razloga nedostatka adekvatnog prostora za tu vrstu programa.

CZK će takođe u saradnji sa NVU Arlekin od proljeća organizovati i školu glume koja će se naplaćivati i ićiće tokom ljeta na otvorenom, a od jeseni u prostorijama Centra. Škola će biti organizovana za osnovce i srednjoškolce, uzrasta od 5 do 18 godina podijeljenim po uzrasnim grupama.

Osim toga, CZK će u period od kraja maja pa tokom juna i jula (vikendom) organizovati "Dane komedije" u sklopu kojih će se na Ljetnoj pozornici izvoditi predstave domaćih i regionalnih pozorišnih umjetnika, poznatih komičara. Za taj program će se naplaćivati ulaznice.

Pored toga, CZK će u skladu sa svojim finansijskim mogućnostima organizovati i druge pozorišne predstave prilagođene igranju na otvorenom, koje će biti besplatne, kao i one za koje će se naplaćivati ulaznice.

- **MUZIČKI PROGRAM**

CZK će i u 2024. godini nastaviti da bude jedan od organizatora muzičkih manifestacija na teritoriji grada. Prije svega Majske i Novogodišnje priče u Prijestonici. Zatim će nastaviti saradnju sa muzičkom školom i FMU sa Cetinja koji su svojim izvedbama upotpunjavali izložbe organizovane u galeriji CZK-a. Pored toga, u saradnji sa FMU organizovaće kamernu izvedbu u galeriji Centra. Proširiće saradnju sa Muzičkim centrom CG i organizovati, u skladu sa finansijskim mogućnostima, određene programe klasične muzike tokom ljetne sezone.

- FILMSKI PROGRAM

CZK, Sekretarijat za kulturu Prijestonice i Crnogorska kinoteka potpisali su ugovor o saradnji. CZK planira da uspostavi saradnju i sa Fakultetom dramskih umjetnosti sa Cetinja, sa ciljem da se organizuju projekcije domaćih filmova, kroz učešće predavača koji bi govorili o istoriji crnogorske kinematografije. Pored toga u planu su prikazivanja i filmskih klasika i inserti iz istih uz predavače koji će govoriti o istoriji svjetske kinematografije.

- IZDAVAČKA DJELATNOST

Centar za kulturu Prijestonice Cetinje planira da se u 2024.godini ozbiljnije i posvećenije bavi i izdavačkom djelatnošću publikacija koje su vezane za istoriju kulture i grada uopšte.

Pa s tim u vezi planira da publikuje kulturno-istorijske publikacije, istraživačke, inovativne, esejistiku, dramska djela domaćih autora, kataloge izložbi koje organizuje, kao i druge edukativno-razvojne publikacije značajne za sticanje novih znanja i vještina iz oblasti kulture.

CZK je već početkom 2024.godine, tačnije 4.januara na Dan osnivanja Cetinjskoig manastira izdao svoje prvo izdanje u saradnji ,u vidu suizdavaštva, sa FCJK-om knjige "Sazdanje Cetinja" priređivača Radoslava Rotkovića. Nakon toga CZK kreće u pripremu ozbiljne studije za publikaciju "Istorije crnogorske kulture i umjetnosti" takođe u saradnji sa FCJK-om i Prijestonicom Cetinje.

Pored toga CZK će i u 2024.nastaviti da organizuje promociju knjiga ženskog stvaralašta. Pored toga i promocije autora mlađe generacije, kao i loklanih pisaca i priređivača izdanja koja su vezana za kulturu grada i države Crne Gore.

Centar za kulturu planira da uvede i Elektronski katalog, koji bi sadržao sve publikacije Centra, kao i sve naslove knjiga iz Biblioteke Centra. Pored toga napraviće se fond javno dostupnih i zakonski dozvoljenih za korištenje monografskih i serijskih publikacija, knjiga na stranim jezicima, kao i drugih interesantnih knjiga i publikacija koje bi Centar dobio na kori[en]enje, a koje bi se odnosile na oblast kulture.

- AFIRMACIJA AMATERIZMA

Povodom afirmacije amaterizma, CZK je potpisao Ugovor o saradnji sa Horom "Luča", kojim je predviđena određena finansisjka podrška horu od strane CZK-a sa ciljem da poboljša kvalitet svojih nastupa i repertoara, kao i sa ciljem podsticaja lokalnih amaterskih kulturnih društava i organizacija. CZK smatra da su ugovori o saradnji sa ovakvim društvima neophodni za kvalitetnu afirmaciju tradicionalnih kulturnih vrijednosti, o čemu će najbolje svjedočiti uspjesi njihovih sekcija.

CZK je u proteklom periodu organozivao izložbe amaterima likovnim stvaraocima kao podsticaj amaterizma, sa čime će nastaviti periodično i u narednom period.

Postojanje i funkcionisanje amaterskih udruženja je od izuzetne važnosti za naše društvo pa je CZK otvoren za amaterske, jednako kao za profesionalne organizacije, koje imaju za cilj prezentaciju i afirmaciju kulturnih i tradicionalnih vrijednosti naše lokalne i državne kulturne baštine.

Centar za kulturu Prijestonice Cetinje je u proteklom period dao posebnu pažnju afirmaciji mladih talentovanih stvaralaca iz sfere kulture i umjetnosti sa čim će i nastaviti u narednoj godini. CZK će raditi i na tome da stvara kvalitetnije uslove za prezentaciju opštih stvaralačkih potencijala zajednice, bilo da se radi o amaterskom ili profesionalnom stvaralaštvu. Čime se ima za cilj da lokalna zajednica u Centru za kulturu prepozna instituciju koja daje podsticaj i podršku razvoju kulturno-umjetničkog stvaralaštva lokalnih autora amatera i profesionalca.

- HUMANITARNI PROGRAMI

Centar za kulturu će biti otvoren za saradnju i podršku svim vidovima humanitarnih programa.

PRATEĆA DJELATNOST CENTRA

Prateći program Centra biće organizovanje suvenirnice od proljeća 2024.godine u kojoj bi se našli originalni domaći suvenir, lokalnih zanatskih rukotvorina i sličnih proizvoda, umjetničkih djela i sl. Izdanja knjiga kojima je Centar izdavač. Kao i mnogih drugih i slični proizvodi namijenjeni za tu djelatnost koji karakterišu istorijsko, kulturne i tradicionalne simbole i obilježja kako Cetinja tako i države Crne Gore.

REZIME

Centar za kulturu Prijestonice je već za svega pola godine svog rada i zvaničnog postojanja opravdao razlog za osnivanje jedne ovakve lokalne institucije kulture. Uspio je da za tako kratko vrijeme bude prepoznat ne samo lokalno, već se vrlo brzo pozicionirao na mapi državnih kulturnih institucija koje imaju ozbiljan program i vrlo predano i posvećeno radi na podizanju svijesti o značaju kulture u lokalnoj zajednici, kao i na afirmaciji i većoj vidljivosti i prepoznatljivosti kulturnih djelatnika i stvaralaca kako sa lokalnog tako i državnog nivoa.

CZK je uzeo učešća u skoro svim kulturnim, zabavnim i društvenim dešavanjima na Cetinju, tehnički i organizaciono pomogao da se stvori slika jednog jedinstvenog prostora, koristeći više lokacija u gradu, kako onih koje su već u upotrebi za kulturno-umjetničke programe, tako i onih koje do sad nisu služile u svrhu promocije kulture.

CZK će i u narednom periodu raditi na prezentaciji svih segmenata kulture, odbrani autentičnosti kulturno-istorijske tradicije Cetinja, kao i odgovoriti na sve zahtjevnije izazove savremenog društva.

Kreiranje kulturno-stvaralačkog identiteta Cetinja, vrednovanjem kulturnog nasljeđa grada, u skladu sa principima onoga što je Cetinje oduvijek predstavljalo za državu Crnu Goru jedna je od osnovnih djelatnosti i ciljeva Centra za kulturu Prijestonice. Osim toga Centar će i dalje imati fokus na podršku i afirmaciju svih stvaralaca sa teritorije grada, kao i na predstavljanje značajnih državnih i internacionalnih umjetnika i stvaralaca.

Pored toga Centar će raditi na razvoju kulturne raznolikosti, interkulturalnog dijaloga i transmisiji energije društvene zajednice, u cilju građenja jedinstvene identitetske slike, što predstavlja polaznu osnovu za razvoj i oplemenjivanje kulturnog života grada.

S obzirom na to da je Cetinje grad sa dugom i prepoznatljivom tradicijom u oblasti kulture. U tom smislu, obaveza Centra je da tu misiju nastavi i nadogradi. Centar će unapređivanjem programske politike graditi koncept koji je u interesu grada, ali i države. Imajući u vidu resurse grada Centar će se bazirati na očuvanju tradicionalnih kulturnih aktivnosti, doprinositi daljoj prezentaciji i očuvanju kulturnog nasljeđa, ali i sporovoditi promociju savremenih i aktuelnih tokova umjetnosti.

Programom rada Centra za kulturu Prijestonice Cetinje za 2024. godinu obuhvatili smo sve segmente kulture i stvaralaštva, kako to propisuju i naša osnivačka akta, ali i koncipirali program, kojim će biti obuhvaćen najznačajniji dio ukupne kulturne ponude našeg grada.

U planu je da se programom za tekuću godinu veći fokus stavi na organizovanje festivala i kulturnih manifestacija.

Ana Hrušević